

Ralph Erskine

Vleselijke beraadslaging ontvouwd, of, het grote kwaad van in de dingen Gods door vleselijke beginselen te worden gedreven, blootgelegd

(2^e preek)

Galaten 1:16. Zo ben ik terstond niet te rade gegaan met vlees en bloed

Afgehandeld hebbende, wat wij voornemens waren te zeggen over het leerstellig deel van de tekst, door te verklaren wat wij door vlees en bloed moeten verstaan; de waarheid van de leer bevestigd hebbende, door aan te tonen, dat wij daarmee in de dingen Gods niet moeten te rade gaan; de redenen daarvoor hebbende aangevoerd; begonnen zijnde om het onderwerp toe te passen, en dat gedaan hebbende in een gebruik van onderrichting, waarschuwing en bestraffing, zullen wij deze leer nog verder toepassen tot afrading en besturing.

De afrading is: O vrienden, gaat *niet* met vlees en bloed te rade. Overweegt als beweegredenen daartoe de redenen, die wij reeds hebben aangevoerd. Vlees en bloed zijn onbekwaam om raad te geven in de dingen Gods, en gelijk zij er onbekwaam toe zijn, zijn zij ook onwillig, en bijgevolg ongeschikt om er mee te raad plegen. Met vlees en bloed te rade te gaan is gevaarlijk want als wij daarmede raadplegen zullen zij ons van de plicht afhouden. Vlees en bloed zullen ons tot de zonde leiden; vlees en bloed zullen ons beletten voor Christus en Zijn zaak te lijden; ja, als wij met vlees en bloed te rade gaan, zullen wij, evenals Saul met de duivel raadplegen. Met vlees en bloed te rade gaan is dus een raadplegen met ons verderf; ja, tot oneer van God en tot schande van het Evangelie. Doch ik ga deze dingen voorbij, omdat wij die reeds hebben aangedrongen.

Doch tot onderrichting in deze stof, zou men mogen vragen:

1. Waarmee moeten wij dan raadplegen, als wij niet met vlees en bloed mogen te rade gaan.
2. Welke zijn de meest geschikte middelen om te voorkomen dat wij met vlees en bloed te rade gaan?

1. *Met wie of waarmee moeten wij raadplegen, als wij niet met vlees en bloed mogen te rade gaan? Wie moeten wij raadplegen?*

Hierop antwoorden wij: In het algemeen, wij behoren met God te raadplegen; met God, in Christus, door de Geest; of, met de Vader, in de Zoon, door de Heilige Geest. Ik bedoel dit: wij behoren, onder de leiding van de Geest, met God te raadplegen, zoals Hij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus is, en dat in al de plichten van de godsdienst, en van de door Hem ingestelde ordinanties, hetzij die openbaar of verborgen zijn, voornamelijk in het gebed, met David zeggende: (Psalm 143:10) "Uw goede Geest geleide mij in een effen land." Wij behoren te

zoeken, dat Hij ons leide door Zijn raad, totdat Hij ons in de heerlijkheid opneemt; en dat Hij ons zijn Geest tot een Leidsman geve. Hij heeft ons daartoe de grootste aanmoediging gegeven in die woorden: (Lukas 11:13) "Indien dan gij, die boos zijt, weet uw kinderen goede gaven te geven, hoeveel te meer zal de hemelse Vader de Heilige Geest geven dengenen, die Hem bidden." Elke goede gave komt van Hem; en daarom, tot wie anders zullen wij om raad en besturing gaan, dan tot de Vader der lichten, en tot Christus, de wonderlijke Raad, en tot de Geest der waarheid, Die beloofd is, dat Hij Zijn volk in alle waarheid zal leiden? Indien wij de Heere niet kennen in al onze wegen, en met Hem raadplegen, zullen wij zeker met vlees en bloed te rade gaan.

Doch, meer in het bijzonder, omdat God ons raadgevers aangaande Hem heeft gegeven, moeten wij zulke dingen, of personen, raadplegen, waarmee Hij ons veroorlooft, in ondergeschiktheid aan Hem, te raadplegen.

Wilt u dan, meer in het bijzonder, weten hoe wij met God moeten raadplegen; wij mogen dat meer in het bijzonder doen, door het raadplegen van:

1. De woorden Gods.
2. De kinderen Gods.
3. De dienstknechten of boden Gods.
4. De eer Gods.
5. De analogie van het geloof.
6. Het geweten, Gods plaatsbekleder binnen in ons.

1. Wij moeten de woorden Gods raadplegen; ik meen de Schriften van de waarheid, in zaken van het geloof, in de dingen van God en het geweten: (Joh. 5:39) "Onderzoekt de Schriften; want gij meent in dezelve het eeuwige leven te hebben, en die zijn het, die van Mij getuigen." De Schrift is de rechter in elk geschil. Algemene kerkvergaderingen en raden kunnen dwalen, doch dat kan de Schrift niet: (2 Petrus 1:19) "Wij hebben het profetische Woord, dat zeer vast is, en gij doet wel, dat gij daarop acht hebt, als op een licht schijnende in een duistere plaats." Daarom worden wij vermaand het Woord van God rijkelijk in ons te laten wonen in alle wijsheid; en met zachtmoedigheid te ontvangen het Woord, dat in ons geplant wordt, hetwelk onze zielen kan zaligmaken; zijnde daders des Woords, en niet alleen hoorders, onszelf met valse overleggingen bedriegende, (2 Petrus 1:21, 22). Ziet hoe Timothéüs wordt geprezen, omdat hij van kinds af de Schrift had onderzocht (2 Tim. 3: 15). Wij moeten dus God in de Schrift raadplegen.

2. Wij moeten de kinderen Gods, de heiligen Gods, raadplegen, voornamelijk degenen, die zeer teer zijn, en het dichtst bij God leven, en het meeste van de zin Gods hebben; en in het bijzonder op zulke tijden wanneer het goed staat tussen hen en hun God. Hoewel wij in de dingen Gods niet met vleselijke vrienden moeten raadplegen, noch de vleselijke raad van godvrezende vrienden moeten opvolgen, nochtans gaan wij niet met vlees en bloed te rade, wanneer wij de godvruchtige raad van godvrezende vrienden, en de geestelijken raad van geestelijke vrienden opvolgen. Het Woord moedigt ons aan met zulken te raadplegen: (Mal. 3:16) "Alsdan spreken, die de Heere vrezen, een ieder tot zijn naaste," of, volgens de Engelse overzetting "Toen spraken degenen, die de Heere vreesden, dikwijls tot elkaar; en de Heere merkte er op, en hoorde, en daar was een gedenboek voor Zijn aangezicht geschreven voor degenen, die de Heere vreesden, en voor degenen, die aan Zijn Naam gedachten." Alsook: "Die met de wijzen omgaat, zal wijs worden." Het is goed, dat men raadpleegt met hen aan wie God Zijn verborgenheden bekend maakt; en verborgenheid des Heeren is voor degenen, die Hem vrezen" (Psalm 25:14).

3. Wij moeten de dienstknechten Gods raadplegen, want daartoe worden wij gemachtigd: (Mal. 2:7) "Want de lippen des priesters zullen de wetenschap bewaren, en men zal uit zijn mond de wet zoeken, want hij is een engel des Heeren der heirscharen." (2 Kron. 20:20) "Geloof in de Heere uw God, zo zult gij bevestigd worden; gelooft aan Zijn profeten, en gij zult voorspoedig zijn". Doch hoe, indien de profeten zich bedriegen? Hoe, als de leraar zich vergist, of de lippen van de priester de wetenschap niet bewaren, of niet bij de waarheid blijven? Wel wij moeten niets van mensen aannemen met een onvoorwaardelijk geloof, zonder het bij de regel neer te leggen: (Jes. 8:20) "Tot de wet, en tot het getuigenis, zo zij niet spreken naar dit Woord, het zal zijn, dat zij geen dageraad zullen hebben." of volgens de Engelse overzetting, "het is, omdat er geen licht in hen is". Wij moeten alle dingen beproeven, en het goede behouden," en, gelijk de edele Bereeën, "dagelijks de Schriften onderzoeken, of deze dingen alzo zijn" (Hand. 18:11). Indien zij werden geprezen, dat zij de apostelen, die onmiddellijk van de hemel geïnspireerd werden, niet geloofden zonder hun leer met de Schrift te vergelijken; hoeveel te prijzenswaardiger is het dan, dat het volk de leer van gewone leraars met het woord en de apologie van het geloof vergelijkt? Verzuim, in dit stuk, houdt velen in grove onkunde, zodat zij met elke wind van leer worden omgevoerd, niet wetende wie zij zullen vertrouwen, of wat zij zullen geloven; zij dwalen, niet wetende de Schriften. Juist, maar zij die de Schrift beter kennen dan wij, verklaren haar zo en zo, geheel anders dan anderen, Dat kan zijn, maar de Schrift is de beste verklaarder van zichzelf. Indien wij haar in afhankelijkheid van de Heere onderzochten, zou het licht uit de duisternis opgaan: zulk licht waardoor al de valse verklaringen, zoals de duivel die gebruikte in zijn twistgesprek met Christus, zouden worden verdonkerd en vernietigd. De Heere Jezus weerlegde dan ook die verkeerde verklaringen, die de duivel gaf van de Schriftuurplaatsen, die hij aanhaalde, met andere plaatsen uit de Schrift. Toch zeg ik: "De lippen des priesters zullen de wetenschap bewaren, en men zal uit zijn mond de wet zoeken." Hij behoort een goede raadgever, een betrouwbare leidsman te zijn, en wij behoren in de dingen Gods met hem te raadplegen. Wij behoren die raad aan te nemen, die overeenkomstig Gods Woord is, en navolgers te zijn van zulken, voor zover zij navolgers van Christus zijn, en niet verder.

4. Wij moeten in alles met de eer van God te rade gaan. Indien wij met eigen doeleinden raadplegen, is het maar vlees en bloed; doch indien wij in alle dingen met de eer van God als ons hoogste en laagste einde te rade gaan, dan raadplegen wij niet met vlees en bloed. "Hetzij dan, dat gijlieden eet, hetzij dat u drinkt, hetzij dat u iets anders doet, doet het al ter ere Gods." In al de dingen van God en het geweten is het altijd het veiligst, te overleggen wat het meest deze voorname einden bevordert; de eer van God in Christus: de eer van Zijn soevereine genade; de eer van Zijn oneindige heiligheid en van Zijn andere volmaaktheden. Al wat tot oneer van God en van Zijn Naam strekt, komt van vlees en bloed en van duivelse, vleselijke overleggingen. De wereld is er op gezet vlees en bloed te behagen, al zou het God nog zo onaangenaam zijn; zij zijn er op gesteld het *ik* te verhogen en Christus te verlagen: het *ik* op de troon te zetten, en God te ontronen. Doch o vrienden, als met de eer van God werd te rade gegaan, wat zou het volk er dan ver vanaf zijn met vlees en bloed te rade te gaan. Gods eer zou het volk tot de berg Gods opvoeren, maar vlees en bloed voert hen af met de stroom van de wereld. Waarom worden zovelen met de stroom van de tijd meegevoerd? Wel, omdat zij niet met de eer van God te rade gaan.

5. Wij moeten met de analogie van het geloof en met de zuiverste oudheden te rade gaan: (Jer. 6:16) "Zo zegt de Heere: Staat op de wegen en ziet toe, en vraagt naar de oude paden, waar toch de goede weg zij, en wandelt daarin, zo zult gij rust vinden voor uw zielen." En waarlijk, volgens het recht gebruik van de woorden Gods, of de onfeilbare regel van de Schrift, moet die regel gebruikt worden overeenkomstig de analogie van het geloof, dat is; Er zijn sommige

fundamentele waarheden, die de voornaamste grondbeginselen zijn, gegrond op het allerklaarst getuigenis van het Woord, en wij kunnen er zeker van zijn, dat al wat in beginsel of praktijk niet overeenkomt met die analogie van het geloof, niet met het Woord van God overeenstemt, en dus niet naar God, maar naar vlees en bloed ruikt. Vraagt u, wat die fundamentele waarheden of voornaamste grondbeginselen zijn? Dan antwoord ik: Dat zijn de zodanige, ten opzichte waarvan allen, die maar enige bevindelijke kennis van de godsdienst hebben, weten, dat zij boven allen twijfel verheven zijn, zoals: dat er een God is; dat Hij een eeuwig, onveranderlijk, onafhankelijk wezen is; dat Hij alle dingen verordineerd heeft en Zijn besluiten uitvoert in de werken van de schepping en van de voorzienigheid; dat Hij de mens naar Zijn beeld heeft geschapen; dat de mens uit de staat van gelukzaligheid is gevallen, en zichzelf in een staat van zonde en ellende heeft gebracht; dat God Zijn Zoon heeft gezonden om onze natuur aan te nemen, opdat Hij daarin lijden, de goddelijke rechtvaardigheid voldoen, en de prijs van de verlossing betalen zou; dat er voor ons geen middel is tot herstel, dan alleen in Hem en door Hem; dat Hij aan al de uitverkorenen deze verlossing toepast, hun verstand verlicht in de kennis van Zichzelf, en hun wil onderwerpt; dat Hij hen, die Hij zo wederbaart en bekeert, rechtvaardigt, tot kinderen aanneemt en heiligt, hun Zijn Geest schenkende om hen levend te maken, en hen van stap tot stap leidt, totdat Hij hen in de heerlijkheid doet aanlanden, en zij in en met Hem eeuwig zalig zijn; en, dat alle anderen, die in hun zonden worden gelaten, eeuwig zullen worden verdoemd, en tot straf lijden het eeuwig verderf van het aangezicht des Heeren. Deze, en dergelijke, zijn fundamentele waarheden, gegrond op de helderste en krachtigste gronden van de Schrift, en onafscheidelijk aan elkaar vastgemaakt. Elke leer en elk beginsel, die rechtstreeks tegenover een van deze waarheden staan, ruiken niet naar God, maar naar vlees en bloed. Daarom, zeg ik behoren wij zorgvuldig met de analogie des geloofs te rade te gaan.

6. Wij moeten met de plaatsbekleder van God binnen in ons te rade gaan, ik meen, met het geweten wanneer zij onder het bestuur staat en de regel aanwijst van het Woord en de Geest Gods. Als zij toch zo niet geregeld en bestuurd wordt, zou ik niet durven zeggen dat zij geschikt is, om er mee te raadplegen. Ik ben er niet voor, dat het geweten in deze aangelegenheid wordt geraadpleegd en dat men op haar let, indien zij niet door het Woord en de Geest Gods wordt geleid. Velen toch maken er aanspraak op, dat zij overeenkomstig het licht van hun geweten handelen, die echter slechts door een verblind verstand en een misleid geweten worden geleid. "Indien nu de blinde de blinde leidt, zo zullen, zij beiden in de gracht vallen." Paulus handelde volgens zijn geweten, toen hij een Farizeeër was, ja, toen hij de gemeente Gods vervolgde. Hij zegt: "Ik meende waarlijk, bij mijzelf, dat ik tegen de naam van Jezus van Názareth vele wederpartijdige dingen moest doen," (Hand, 26:9). Christus Zelf heeft gezegd, dat velen, die Zijn leden zullen vervolgen, zullen menen Gode een dienst te doen: daarom kan het zijn, dat men een blind geweten volgende, slechts met vlees en bloed te rade gaat. Doch met het geweten, die door het Woord en de Geest Gods geleid wordt, moet men te rade gaan. De wandel van een mens zal dan een nauwgezette wandel zijn; wandelende met alle goed geweten voor God, en zich oefenende, om altijd een onergerlijke consciëntie hebben bij God en de mensen. Hierin moesten wij onszelf altijd oefenen, want het geweten strekt zich uit tot alle onderlinge plichten tussen overheid en onderdaan, leraar en volk, ouders en kind, heer en dienstbare: ja, tot alle godsdienstige plichten jegens God en de mens. Indien wij het licht van ons geweten tegenstaan en haar vertrappen, gaan wij slechts met vlees en bloed te rade, en beledigen wij Gods stedehouder.

II. Welke zijn de meest geschikte middelen om te voorkomen, dat wij met vlees en bloed te rade gaan? Ik zal twee dingen in de tekst gadeslaan welke voor Paulus de voornaamste middelen waren, om te voorkomen, dat hij niet met vlees en bloed te rade ging. Het eerste was, dat hij

een zaligmakende openbaring van Christus in hem had gekregen: "Hij heeft Zijn Zoon in mij geopenbaard". Het volgende was, dat hij de raad van vlees en bloed terstond verwierp: "Zo heb ik terstond niet te rade gegaan met vlees en bloed."

1^e Het eerste middel was, dat hij een zaligmakende openbaring van Christus in hem had gekregen: "Het heeft Gode behaagd Zijn Zoon in mij te openbaren." Hier is het beste tegengif ter wereld tegen vleselijk beraadslaging. Weliswaar kunnen zij in wie Christus zaligmakend geopenbaard is, nog wel te veel met vlees en bloed te rade gaan; want de ware gelovigen kunnen door ongeloof dikwijls heel verkeerd handelen, doch dit is zeker, hoe meer Christus in een mens geopenbaard is, hoe minder hij, in de onderscheiden wegen, die wij in het leerstellig deel van ons onderwerp hebben behandeld, met vlees en bloed zal te rade gaan. Wij kunnen hier naar twee dingen onderzoek doen: 1. Wat de natuur van deze openbaring van Christus is; en 2. Welke invloed die heeft om te voorkomen en te verhinderen, dat wij met vlees en bloed te rade gaan.

[1]. Wat is deze openbaring van Christus? Om dit te verstaan moet u weten, dat er tweeërlei openbaring van Christus is, namelijk: uitwendig en inwendig.

(1) De uitwendige openbaring van Christus door het Woord. Het licht van de natuur en rede kan Christus niet openbaren. Dat licht heeft zijn nuttigheid om ons de weg te wijzen in de dingen van de natuur, maar niet in de dingen Gods; "De natuurlijke mens begrijpt niet de dingen, die des Geestes Gods zijn". (1 Kor. 2:14). Door het Woord wordt Christus ons geopenbaard, en het Evangelie ons bekend gemaakt, doch waar niet meer is dan deze uitwendige openbaring, is geen zaligmakende verandering. Daarom

(2) Is er de inwendige openbaring van Christus, door de Geest, wanneer Christus niet alleen aan ons, maar in ons geopenbaard wordt: "Hij heeft Zijn Zoon in mij geopenbaard." Nu is de vraag: Wat is deze inwendige, zaligmakende openbaring van Christus? Ik denk, dat de beste wijze om dit duidelijk te maken is, dat wij, onder de leiding van de Geest Gods, ieder woord van deze nadrukkelijke beschrijving van de zaak afzonderlijk beschouwen: "Hij openbaarde zijn Zoon in mij." Ieder woord zal ons stof van overdenking opleveren om de natuur van Zijn zaligmakend werk van goddelijke verlichting in de kennis van Christus te ontsluiten. Dan kunnen wij bij de natuur van dit licht, waarin Paulus hier verlicht was, beproeven of: "God, Die gezegd heeft, dat het licht uit de duisternis zou schijnen, ooit in onze harten geschenen heeft, om ons te geven verlichting van de kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus." Want,

1. Het is een helder en openbaar licht, dit geeft het woord openbaring zelf te kennen: "Hij openbaarde Zijn Zoon in mij." Openbaring geeft helderheid en duidelijkheid te kennen. Gelijk God in de schepping toen Hij de wereld schiep, met het licht begon, zeggende: "Daar zij licht; en er was licht"; zo ook begint Hij in de bekering de verlichting: "Die Uw Naam kennen, zullen op U vertrouwen." Niemand zal geloven, zolang hij het voorwerp niet helder en klaar aanschouwt, al kent hij het nog niet ten volle en volmaakt: "Een iegelijk, die de Zoon aanschouwt en in Hem gelooft, heeft het eeuwige leven" (Joh. 6:40). De openbaring van Christus verdrijft krachtdadig de dikke wolken van geestelijke duisternis en onkunde, waarmee de ogen van het verstand vast en zwaar bezet zijn. Van nature toch zijn wij zo onwetend en onvernunftig in de dingen Gods, als de beesten die vergaan, totdat de Geest, als een Geest der wijsheid en der openbaring in de kennis van Christus, gezonden wordt, en dan ziet de mens klaar; niet zoals die man, die met zijn half geopende ogen de mensen als bomen zag wandelen; maar in Gods licht ziet hij klaar het licht, en hij krijgt enige gepaste opvattingen van het getuigenis, dat God van Zijn Zoon geeft, getuigende, dat Hij een gepaste Zaligmaker is, die machtig is volkomen zalig te maken; getuigende, dat de zaligheid in geen andere is: "dat er ook onder de

hemel geen andere naam is, die onder de mensen gegeven is, door welke wij moeten zalig worden;" getuigende, dat Hij bereid is allen, die komen, zalig te maken, en dat een ieder, die wil, welkom is; ja, getuigenis gevend, dat een ieder, die Hem hoort, recht heeft tot Hem te komen en Hem aan te nemen, en dat het in arme zondaren geen vermetelheid is als zij tot Hem gaan. Ik zeg, deze openbaring betekent een helder licht waardoor het Voorwerp van het geloof wordt ontdekt, en dat de ziel enige flauwe bevatting geeft van Gods getuigenis aangaande Christus: "Want al wat openbaar maakt is licht."

2. Het is een bovennatuurlijk licht: Hij openbaarde zijn Zoon in mij." Paulus zegt: Het behaagde God dat te doen; dit licht was van boven, van de Vader der lichten. Vlees en bloed openbaarde dit niet aan Paulus, doch Zijn Vader, Die in de hemelen is. Dit wordt van de hemel gegeven: "Het is u gegeven de verborgenheden van het koninkrijk der hemelen te weten, maar anderen is het niet gegeven" (Matth. 13:11). Menselijke talenten en letterkunde konden Paulus dit inzicht en die onderscheidende kennis niet geven; hij miste zijn deel niet van al de wetenschap van die tijd; doch de natuurlijke mens, al is hij nog zo geleerd, en al heeft hij nog zoveel natuurlijke gaven en vereiste letterkunde, begrijpt niet de dingen, die des Geestes Gods zijn; en hij kan ze niet verstaan, omdat ze geestelijk onderscheiden worden; de mens moet van God geleerd worden. Waar zaligmakend licht is geestelijk en bovennatuurlijk: "Die het van de Vader gehoord en geleerd heeft, die komt tot de Zoon;" en de Vader openbaart de Zoon geheel vrij en soeverein, niet uit enige aanmerking van goede hoedanigheden in de zondaar, maar naar Zijn Eigen vrijmachtig welbehagen: "Het heeft Gode behaagd Zijn Zoon in mij te openbaren."
3. Het is een evangelisch licht: Hij openbaarde Zijn Zoon in mij. Zijn Zoon: dat is niet een absoluut God, een God buiten Christus, zoals Hij de zondaar door de wet wordt geopenbaard; maar God, in Zijn Zoon Jezus Christus, volgens het Evangelie, dat Hem ontdekt als een God, Die in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende was. Hij openbaarde Zijn Zoon, de Zoon Zijner liefde, in Wie Hij Zijn welbehagen heeft. Zijn Zoon, Die de Gezondene en Verzegelde des Vaders is; Zijn Zoon, Die het afschijnsel van Zijn heerlijkheid en het uitgedrukte beeld Zijner zelfstandigheid is; Zijn Zoon, in Wie het de Vader behaagd heeft, dat al de volheid wonen zou, en in Wie al de volheid van de Godheid woont. En zo is het een openbaring van de heerlijkheid Gods, in het aangezicht van Jezus Christus: "Hij openbaarde Zijn Zoon in mij." De wet als een verbond van leven en werken openbaart Christus niet. Wanneer God Zich naar die bedeling openbaart, is Hij voor de zondaar een verterend vuur buiten Christus, en wordt Hij op zijn best geopenbaard als een gebiedend God, en als een toornig bedreigend God; doch wanneer God Zich in Zijn Zoon openbaart, dan wordt Hij gekend als een belovend God, een genadig God, een verzoend God. Deze openbaring van het Evangelie, dit evangelisch licht, vervult de gehele ziel met vrede en kalmte. Hierom zeide Christus tot Zijn discipelen, toen, naar het schijnt, hun gezichten van God meer duister en wettisch waren, door bevattingen van God in de wet, zonder bevattingen van Christus in het Evangelie: (Joh. 14: 1) "Uw hart worde niet ontroerd; gijlieden gelooft in God, gelooft ook in Mij." En dan toont Hij hen, dat Hij de Weg tot de Vader is, en dat niemand tot de Vader komt dan door Hem. En opdat niemand zich zou inbeelden, dat een gezicht van de Zoon hem van de Vader zou afvoeren, voegt Hij er aan toe: "Die mij gezien heeft, die heeft de Vader gezien;" dus, wanneer de Vader de Zoon openbaart, openbaart Hij Zichzelf in Hem. Hoe liefelijk is het dan, te overwegen,

dat de Vader eerst de Zoon openbaart; (Joh. 6:45) "Daar is geschreven in de profeten: En zij zullen allen van God geleerd zijn. Een iegelijk dan, die het van de Vader gehoord en geleerd heeft, die komt tot Mij:" en dat dan de Zoon de Vader openbaart: (Joh. 1: 17, 18) "Want de wet is door Mozes gegeven, de genade en de waarheid is door Jezus Christus geworden. Niemand heeft ooit God gezien; de eniggeboren Zoon, Die in de schoot des Vaders is, Die heeft Hem ons verklaard." En aldus openbaarde Hij Zijn Zoon in mij;" dat is: Hij toonde mij Zijn heerlijkheid in het aangezicht van Zijn Zoon. Hier is de zaligmakende Evangelieopenbaring.

4. Het is een inwendig licht. Dit blijkt uit het voorzetsel in: "Hij openbaarde zijn Zoon in mij.". Niet slechts aan mij door een uitwendige voorwerpelijke openbaring; maar in mij, door een inwendige onderwerpelijke openbaring. Het is niet een licht, dat van buiten aan het lichamelijk oog wordt voorgesteld, dat uitwendig verlicht, zoals dat waardoor sommige onkundige schepselen bedrogen zijn, die zeggen, dat zij in zeker deel van de kamer, of van het bed, een wonderlijk licht, of een liefelijke verschijning hebben gezien, terwijl zij nochtans zo onkundig van Christus zijn als een redeloos dier. Ik wil hiermede niet volstrekt de mogelijkheid van alle uitwendige openbaring ontkennen, alsof God in buitengewone gevallen, door de bediening van de engelen, niet enige uitwendige heerlijke verschijning aan de Zijnen kon geven; doch daar Christus Zelf, nu op geen andere wijze wordt gezien, dan door het oog van het geloof, bij het licht van inwendige zaligmakende openbaring, door de Geest, zijn die uitwendige openbaringen blijkbaar bedrieglijk, voornamelijk waar er niets dan dikke duisternis en grove onwetendheid in het verstand is. Ik zeg dan ook: het is geen licht van buiten, maar licht van binnen; en dat niet verrukkend of enthousiastisch, [geestdrijverij] zoals het licht waarvan de Kwakers spreken, maar geestelijk en schriftuurlijk, gepast voor de voorwerpelijke openbaring van Christus in het Woord en in het Evangelie. Het is ook niet het redelijke inwendige licht, dat indruk maakt op de verbeeldingskracht, evenals een sterke inbeelding; maar het is een licht, dat de gehele ziel verlicht: "Want God, Die gezegd heeft, dat het licht uit de duisternis zou schijnen, is Degene, Die in onze harten geschenen heeft, om te geven verlichting der kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus" (2 Kor. 4:6). "In onze harten;" en dat werkt die weekheid van het hart, wanneer deze Zon der gerechtigheid opgaat met Zijn verwarmende stralen. Hier vandaan komt ook die overreding van het hart, een volkomen overreding van de waarheid van Gods getuigenis aangaande Christus; de mens gelooft en is verzekerd, hij kent en is overreed op het getuigenis van God. Hieruit ontstaat ook die hartelijke goedkeuring van Christus, en het voornemen van de zaligheid, in Hem en door Hem.

O! zegt de ziel, deze weg van de zaligheid is aller aanneming waardig. Vandaar ook die voldoening van het hart; het is zoeter dan honing of honing zeem. Er is een reuk in de Naam van Christus, die is als een olie, die uitgestort is. Het hart en de ziel berusten in Christus, als ten volle alle noden en alle begeerten beantwoordende. Hieruit vloeit die reiniging van het hart voort: hoe meer de mens Hem ziet, hoe meer hij Hem gelijk wordt; want het is een begonnen hemel, en in de hemel zijn de heiligen Hem gelijk, want daar zien zij Hem gelijk Hij is: en zo ook hier naar evenredigheid van het gezicht, dat zij van Hem hebben. In één woord, dit werkt die bevinding van het hart. Er is een gevoelen van kracht en vermogen in de openbaring van Christus, een smaak van Zijn zoetheid en voortreffelijkheid. Andere kennis en geleerdheid is bloot beschouwend, en hierdoor is de hel bevloerd met de schedels van vele grote schoolgeleerden, die hun hoofden volgepropt hadden met begrippen van God en Christus, doch van welken de harten nooit zodanig verlicht waren met het licht des levens, dat zij bevinding hadden van de zielsverlevendende

en de zonedodende kracht van Goddelijk licht. Omdat het een inwendig licht is maakt het veel hartsmerk.

5. Het is een helder, toe-eigenend licht. "Hij openbaarde Zijn Zoon in mij." De zaligmakende kennis van Christus is toe-eigenend, daarom noemt Paulus haar "de kennis van Christus Jezus mijn Heere" (Filip. 3:8). De duivelen hebben enige kennis van Christus, maar zij kunnen niet zeggen, dat Hij hun Zaligmaker is. Nebukadnézar kon zeggen, dat de God van Sadrach, Mesach en Abednego een machtig God was; Darius noemt Hem de God van Daniël. Doch deze zaligmakende openbaring komt nauw op de mens zelf aan, en strekt krachtens haar natuur, om de mens deel te doen hebben aan het goed, dat hij ziet. Als Christus zaligmakend geopenbaard wordt als Profeet is het, om mij te leren; openbaart Hij Zich als Priester, het is om mij te verzoenen; als Koning, het is om mij voor Hem te overwinnen, en Mijn vijanden aan Hem te onderwerpen; en als Zaligmaker, het is om mij zalig te maken. Er is een bijzondere toepassing van Christus tot wijsheid, rechtvaardigheid, heiligmaking en verlossing aan de mens zelf. Het is niet een algemene beschouwing, zeggende: Hier is een volkomen, gepaste, heerlijke Zaligmaker voor zondaren; maar het is als bij een huwelijk, toepassing en toe-eigening, zeggende: Hier is een passend Partij voor mij, ik beschouw Hem en neem Hem aan, als aan mij gegeven: "Hij openbaarde Zijn Zoon in mij." Naar de mate van de verlichting en van het geloof, komt het tot dit persoonlijk mij: "Hij heeft mij liefgehad, en Zichzelf voor mij overgegeven."
6. Het is een heerlijk en helder licht, zoals men kan opmaken uit het gehele verband van dit vers, dat, ten minste, vier dingen aanwijst, die ertoe bijdragen om het zeer heerlijk te maken.
 - (1) Het is heerlijk in zijn fontein en oorsprong, namelijk: het welbehagen van God: "Het heeft Gode behaagd, Zijn Zoon in mij te openbaren." Ja Vader, want alzo is geweest het welbehagen voor U." Het trotse vlees en bloed mag de vrijmacht van de genade betwisten, maar het is voor al de kinderen van de genade, wanneer zij goed gesteld zijn, boven allen twijfel verheven, dat alle zaligmakende zegeningen verschuldigd zijn aan, en zich oplossen in deze oorsprong, het welbehagen Gods.
 - (2) Het is heerlijk in de wijze en manier van de openbaring: "Hij openbaarde Zijn Zoon in mij." Hier is een gehele heerlijke Drie-eenheid werkzaam. Hij, namelijk de Vader, openbaarde Zijn Zoon in mij door de Heilige Geest. Dit toch is het werk van de Geest, als de Geest der wijsheid en der openbaring in de kennis van Christus (Ef. 1:17), daartoe, gelijk dat vers ons aantoon, van de Vader gegeven; en daartoe ook door de Zoon beloofd: (Joh. 15:26) "Maar wanneer de Trooster zal gekomen zijn, Die Ik u zenden zal van de Vader, namelijk de Geest der waarheid, Die van de Vader uitgaat, Die zal van Mij getuigen." En (Joh. 16:14) "Die zal Mij verheerlijken; want Hij zal het uit het Mijne nemen, en zal het u verkondigen." Dit is het, dat hier in Paulus werd uitgewerkt, en dat ook in allen wordt uitgewerkt, die zaligmakend verlicht worden in de kennis van Christus: de Vader openbaart de Zoon door de Heilige Geest. Dit is de heerlijkheid en het zaligmakend licht van de kennis: het is God de Vader, Die het verstand verlicht in de kennis van Christus, door de krachtige bestraling en bewerking van de Geest.
 - (3) Het is heerlijk in zijn einde en oogmerk: "Opdat ik Hem onder de heidenen zou verkondigen." Weliswaar wordt ieder waar Christen niet met dit doel verlicht, om, evenals Paulus, Christus onder de heidenen te prediken. doch allen, in wie Christus geopenbaard wordt, worden tot zo'n heerlijk doeleinde verlicht, namelijk, opdat zij

beide door hun woord en hun wandel Christus mogen aanprijzen; opdat zij Hem op aarde mogen dienen en eren, en opdat zij Hem eeuwig in de hemel mogen prijzen en verheerlijken, ja, opdat zij Hem aan anderen mogen prediken, overeenkomstig hun roeping en standplaats; indien niet krachtens bediening en machtiging, dan toch door hun praktijk en liefdadigheid. Daarom zullen allen, die zaligmakend verlicht zijn in de kennis van Christus, naar de mate van de verlichting, een liefelijke gezindheid gewaar worden om Hem in de wereld te verkondigen, en alles te doen wat zij kunnen, om Hem anderen aan te bevelen, met de Psalmist zeggende: (Psalm 51:14, 15) "Geef mij weder de vreugde Uws heils, en de vrijmoedige Geest ondersteune mij. Zo zal ik de overtreders Uw wegen leren, en de zondaars zullen zich tot U bekeren."

- (4) Het is heerlijk in zijn onmiddellijke uitwerking, zoals de woorden van de tekst verklaren: "Zo heb ik terstond niet te rade gegaan met vlees en bloed." De mens wordt terstond veranderd, zodra Christus in hem wordt geopenbaard, want: "de heerlijkheid des Heeren aanschouwende, worden wij veranderd" (2 Kor. 3:18). Het is een eerlijke erkenning en belijdenis, dat hij tevoren altijd met vlees en broed was te rade gegaan, en door de vleselijk rede, het *ik*, en de eigengerechtigheid was geleid; doch nu mag hij zich in Christus Jezus beroemen, en vertrouwt hij niet in het vlees. Het met vlees en bloed te rade gaan is even ver weggenomen, als Christus in hem geopenbaard, is: "Zo heb ik terstond niet te rade gegaan met vlees en bloed." Zover over de natuur van de openbaring van Christus, en zullen wij tot de andere vraag overgaan, namelijk:

[2] Welke invloed deze openbaring van Christus heeft om te voorkomen, dat wij met vlees en bloed te rade gaan? Dit punt is van groot gewicht, omdat het de spil is daar deze leer om draait, waardoor het verband wordt vastgesteld tussen de openbaring van Christus, en het in de dingen Gods niet met vlees en bloed te rade gaan. Wij kunnen de leer aldus formuleren:

Dat, aangezien men in de dingen Gods niet met vlees en bloed moet raadplegen, het beste behoedmiddel tegen dit kwaad een zaligmakende inwendige openbaring van Christus is; of aldus: Dat bevrijd te zijn van vleselijke overleggingen een vrucht is van zaligmakende verlichting. Nu, om dit punt te beantwoorden, u moet weten, dat de invloed, die de openbaring van

Christus heeft op ons te rade gaan met vlees en bloed, tweeërlei is:

1. Zedelijk en bewijsvoerend.
2. Geneeskrachtig en werkdadig.

(1.) De zaligmakende openbaring van Christus is van invloed op dit niet met vlees en bloed te rade gaan, op een *zedelijke en bewijsvoerende wijze*, omdat zij de krachtigste betooggronden en de sterkste overredingen verschaft, om niet met vlees en bloed te beraadslagen. De openbaring van Christus brengt krachtens haar natuur teweeg dat de ziel aldus redeneert en overlegt: "O! Heeft God Zijn Zoon in mij geopenbaard? Heeft God Zelf Christus zaligmakend aan en in mij geopenbaard? En zou ik met deze vleselijke wapenen van vlees en bloed tegen God strijden? Heeft het Hem behaagd zo met mij te handelen? Was het Zin welbehagen Christus te openbaren, en zal ik mijn vleselijk genoegen opvolgen tot ongenoegen van deze God? Heeft Hij zo iemand als Zijn Zoon in mij geopenbaard, en zal ik het eigen Ik in mij liefkozen? Vlees en bloed heeft Christus niet in mij geopenbaard, en zal ik dan de vleselijke leiding van vlees en bloed volgen?"

Doch meer in het bijzonder zal deze zedelijke invloed welke zij heeft, om te voorkomen, dat men met vlees en bloed te rade gaat, blijken, als wij overwegen, dat, wanneer Christus wordt

geopenbaard, de heerlijkheid Gods in Hem zodanig wordt tentoongespreid, dat dit krachtig bijdraagt, om de mens uit al zijn vleselijk redeneren uit te zetten. Bij voorbeeld:

1. De openbaring van Christus vertoont de wijsheid Gods: want "in Hem zijn al de schatten van wijsheid en kennis verborgen"; ja, hierin ziet de mens de menigvuldige wijsheid Gods; en de wijsheid Gods in een verborgenheid. Wanneer dit ontdekt wordt, kan men er zeker van zijn, dat het alle vleselijk vernuft bederft, ja, dit veroorzaakt, dat vleselijke wijsheid haar aangezicht met een bos van schaamte verbergt. "God maakt de wijsheid van deze wereld dwaas".
2. De openbaring van Christus vertoont de kracht Gods; want Hij is Christus, de kracht Gods, zowel als de wijsheid Gods. Nu, zegt de verlichte ziel, wanneer Christus, de kracht Gods en de wijsheid Gods, wordt tentoongespreid: "O! Waartoe zou ik op het beleid van mensen vertrouwen? Of waartoe zou ik de macht vrezen van mensen, die tegen mij zijn? Of op de macht en de geslepenheid van mensen vertrouwen, ook al schijnen zij voor mij te zijn? Hier is almachtige krachs waarop ik vermaand word te vertrouwen; namelijk, de kracht van God in Christus: "Vertrouwt op de Heere tot in der eeuwigheid, want in de Heere HEERE is een eeuwige rotssteen; Hij kan volkomen zaligmaken.
3. De openbaring van Christus vertoont de heiligheid Gods, en zo ontdekt die ook de onheiligheid en zondigheid van alle vleselijke beraadslaging: zij zet de mens met schaamte uit zijn vleselijke raadslagen. "O! Is Hij zo'n oneindig heilig God, dat Hij de zonde even zozeer haat, als Hij zijn eeuwige Zoon liefheeft? En zal ik dan een onheilige koers nemen? Is dit te rade gaan met vlees en bloed overeenkomstig de oneindige heiligheid van God, Die ik gezien heb in het aangezicht van Christus?"
4. De openbaring van Christus spreidt de rechtvaardigheid Gods tentoon; beide Zijn wraakvorderende rechtvaardigheid in de zonde ten uiterste in de Borg te straffen, toen zij Hem was toegerekend; en vergeldende rechtvaardigheid in alle goede dingen aan Christus en Zijn zaad te geven, als een loon op Zijn gehoorzaamheid tot de dood. God heeft in dit alles op de meest doorluchtige wijze getoond, dat, gelijk Hij de zonde niet ongestraft wil laten, waar zij zich ook vertoont; hetzij in de Zijnen door een vaderlijke kastijding, of in anderen, door grimmige verbolgenheid; Hij zo ook evangelische gehoorzaamheid en heiligheid, waar zij ook gevonden wordt, haar genadeloon in Christus niet wil onthouden. Daarom, zegt de verlichte ziel: "O! Dit met vlees en bloed te rade gaan is geheel onverenigbaar met die openbaring van goddelijke rechtvaardigheid in Christus, hetzij wrekende of belonende, welke ik gehad heb. Zal ik zijn als die tegen hem aanloopt met de hals, met zijn dikke hoogverheven schilden, en Hem tot toorn verwekken? Of zal ik een koers nemen, die niets heeft van die belofte van het zoete genadeloon in Christus? Helaas! dit moet ik niet doen."
5. De openbaring van Christus spreidt de getrouwheid en waarheid Gods tentoon, want Hij is de waarheid, zoals Hij de waarheid van al de woorden Gods en al de beloften van het verbond heeft verzegeld. "Nu," zegt de verlichte ziel, "is God zo getrouw voor mij, en zal ik Hem zo ontrouw zijn? Is Zijn waarheid in de belofte verbonden, en Zijn belofte met het bloed van Christus verzegeld, en zal ik Zijn Woord niet tot mijn ondersteuning nemen? Zal ik Zijn Woord niet aannemen als een voldoende waarborg voor mijn bescherming, voorziening en besturing? Waartoe zou ik een zondig hulpmiddel gebruiken door met vlees en bloed te rade te gaan; "Hij is getrouw, Die beloofd heeft: Ik zal u niet begeven, en Ik zal u niet verlaten."
6. De openbaring van Christus vertoont de goedertierenheid, genade en liefde Gods, want wanneer Christus gezien wordt, dan ziet de ziel God in Christus. de wereld met Zichzelf verzoenende, en zij ziet, dat Hij in Christus een welbehagen heeft; wanneer Hij verschijnt, dan verschijnt de goedertierenheid en de liefde Gods tot de mensen (Tit. 3:4). Deze goedertierenheid en liefde Gods nu is een zeer krachtig argument tegen het raadplegen met

vlees en bloed. "Wat," zegt de ziel onder een ontdekking van deze liefde, "zal ik dit de Heere vergelden? Is dit mijn weldadigheid aan mijn Vriend? Zal ik tegen oneindige liefde strijden, en zondigen tegen de ingewanden van goddelijke ontferming en medelijden, die over mij rommelen? Zal Hij mijn welzijn beraadslagen, en ik doen wat tot oneer van Hem strekt? O! Verkondigt het niet te Gath. Zal ik Zijn vijanden binnen in mij herbergen, nu Hij in goedertierenheid Zijn Zoon in mij heeft geopenbaard? Zal ik de wapenen van vlees en bloed opnemen, om tegen Hem te strijden? Zal ik zulk een duivel van vijandschap tegen zulk een God van liefde koesteren?" Zo redeneert het geloof, en dit is de zedelijke bewijsvoerende invloed, die de openbaring van Christus heeft, ter voorkoming van vleselijk overleggingen.

(2) De zaligmakende openbaring van Christus heeft een *geneeskrachtige en werkdadige* invloed, om dit beraadslagen met vlees en bloed te voorkomen. De openbaring van Christus drijft en dringt niet alleen krachtig aan, maar zij onderwerpt en overwint de ziel met kracht, zodat zij haar verlost van met vlees en bloed te rade te gaan. Naar de mate van de zaligmakende openbaring is, wordt de ziel dienovereenkomstig veranderd: "De heerlijkheid des Heeren als in een spiegel aanschouwende, worden wij naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd" (2 Kor. 3:18). Dat is zeker, hoe meer iemand Gods beeld draagt, hoe minder hij met Gods vijanden zal raadplegen. Opdat deze geneeskrachtige krachtadige invloed des te duidelijker mag blijken, zullen wij, in sommige bijzonderheden, een weinig overwegen wat het is, dat deze inwendige openbaring van Christus krachtig werkt en bewerkstelligt. De Geest der kracht toch openbaart Christus in de ziel, en u zult zien, hoe dit krachtens haar natuur niet anders kan uitwerken dan, dat alle vleselijke overlegging wordt uitgedreven.

1. Deze openbaring van Christus werkt geloof. Zij, die Zijn naam kennen, zullen op Hem vertrouwen; die de Zoon aanschouwen, geloven in Hem: "Hij heeft Zijn heerlijkheid geopenbaard, en Zijn discipelen geloofden in Hem." Dit geloof reinigt het hart, en zuivert dientengevolge, naar de mate van het geloof, van vleselijkheid. De mens wandelt nu door geloof, en zo kan hij niet door de vleselijke rede wandelen, die de grootste tegenstander van het geloof is, en er lijnrecht tegenover staat. De openbaring van Christus brengt het ongeloof geheel van streek. En dit ongeloof is de voornaamste wortel van vleselijke overlegging, de hoofdoorzaak van het met vlees en bloed te rade gaan. Deze openbaring van Christus raakt deze kwaal aan de wortel, want de ogen van die mens worden geopend, om de Koning te zien in Zijn schoonheid, en zo wordt de kracht van deze dodelijke plaag ingebonden. Zolang het ongeloof de overhand heeft, overwinnen vlees en bloed, zeggende: "Indien ik in Zijn handen niet zie het teken der nagelen, en mijn vinger steek in het teken der nagelen, en steek mijn hand in Zijn zijde, ik zal geenszins geloven;" doch wanneer Christus verschijnt, wordt het ongeloof beschaamd, en het geloof roept uit: "Mijn Heere, en mijn God!"

2. Deze openbaring van Christus werkt liefde. Die hem Zien kunnen niet anders dan Hem liefhebben, al zien zij Hem niet met lichamelijke ogen: "Dewelke gij niet gezien hebt en nochtans liefhebt." Ja, deze openbaring van Christus vervult de ziel met vurige liefde tot Christus vele wateren kunnen dezelve niet uitblussen. Deze liefde is sterk als de dood, zij is sterker dan vlees en bloed. De openbaring van Christus verbreekt de macht van de natuurlijke vijandschap: "Het bedenken des vleses is vijandschap tegen God." Paulus ging naar Damaskus volgeladen met vooroordeel en vijandschap tegen Christus, doch toen hij een gezicht van Christus, een openbaring van Christus in hem kreeg, vielen de wapenen van opstand uit zijn handen, en riep hij uit: "Heere, wat wilt Gij, dat ik doen zal?" Ja, het zal de genegenheden zo hoog opvoeren, dat men Christus verkiest boven alles, wat in de hemel of op de aarde heerlijk is: "Wien heb ik nevens U in de hemel? Nevens U lust mij ook niets op de aarde." Een zaligmakend gezicht van Christus, doet ons Hem aanschouwen, als Die in Wie al de volheid der

Godheid is, en uit Wiens volheid wij genade voor genade ontvangen. Dit verbreekt het te rade gaan met vlees en bloed; want ware liefde kan geen medeminnaar of mededinger verdragen.

3. Deze openbaring van Christus werkt ootmoed. Wanneer de ziel Hem ziet, verfoeit zij zich, met Job, en heeft berouw in stof en as. Een gezicht van Christus doet de ziel in de diepste put van zelfvernietiging, zelfverfoeiing en walging van zichzelf wegzinken; en wanneer maar eenmaal de kracht van zelfvertrouwen verbroken is, dan is ook, in zoverre die mens niet vertrouwt op zijn vlees, op zijn zelfgenoegzaamheid, eigengerechtigheid, eigenwijsheid, en eigen wil, een van de krachtigste sterkten van vlees en bloed verbroken. De dag van de openbaring van Christus is de dag waarop over het *ik* het doodvonnis wordt uitgesproken, opdat Christus door het geloof in de ziel leeft en heerst, evenals wij in 2 Kor. 1:9 lezen: "Wij hadden al zelf in onszelf het vonnis des doods, opdat wij niet op onszelf vertrouwen zouden, maar op God, Die de doden verwekt." Dit geeft te kennen, dat wanneer, door welk middel ook, het zelfvertrouwen wordt verbroken, die mens dan tot vertrouwen op de Heere wordt gebracht. Wanneer nu door de openbaring van Christus het *ik* wordt neergeworpen, dan gaat men, in plaats van met vlees en bloed te rade te gaan, op de Heere alleen zijn vertrouwen stellen.

4. Deze openbaring van Christus verwekt ijver; ware ijver voor God en Zijn eer, voor Christus en Zijn waardigheid. Velen hebben een ijver voor God, doch niet met verstand; doch deze openbaring van Christus, die een zaligmakende kennis van Hem werkt, maakt de ijver regelmatig en recht, overeenkomstig de kennis. Deze ijver zal de ziel gewillig maken voor Christus te doen en te lijden, niettegenstaande al wat vlees en bloed tot het tegendeel aanvoert. Waar geen openbaring van Christus is, is geen ware ijver voor Hem; waar een flauwe openbaring is, is flauwe ijver; waar een heldere en volkomen openbaring is, is grote ijver; en waar grote ijver is worden vlees en bloed door de vlammen daarvan verteerd; want dan ziet de mens de beroving van zijn goederen met blijdschap aan. Die dingen bewegen hem niet, ook acht hij zijn leven niet dierbaar, zodat hij zijn loop met blijdschap kan voleindigen.

5. Deze openbaring van Christus werkt dan ook vreugde in het hart: "In Dewelke gij nu, hoewel Hem niet ziende, maar gelovende, u verheugt met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde." De openbaring van Christus brengt blijdschap in de ziel: "De discipelen dan werden verblijd, als zij de Heere zagen." O een gezicht van Christus is een verblijdend, verheugend gezicht: "Abraham, uw vader, heeft met verheuging verlangd, opdat hij Mijn dag zou zien, en hij heeft hem gezien, en is verblijd geweest." "Ik zal u wederom zien," zegt Christus, "en uw hart zal zich verblijden, en niemand zal uw blijdschap van u wegnemen" (Joh. 16:20). Nu, deze blijdschap des Heeren, die is hun sterkte (Neh. 8:11). Hoe sterker in de Heere zij zijn. hoe minder zij op het vlees zullen vertrouwen. Een gezicht van Christus is een hartversterkend, een genadeversterkend iets; en hoe sterker de nieuwe mens, hoe zwakker de oude mens is. De Dagon van vlees en bloed valt voor de Ark van God.

6. Deze openbaring van Christus verwekt verachting van de wereld en van alles, dat in de wereld is: de begeerlijkheid des vleses, de begeerlijkheid der ogen en de grootsheid des levens; en dit verhindert alle raadplegen met vlees en bloed. De inwendige openbaring van Christus, zal de schoonheid en de heerlijkheid van de wereld en van al, dat daarin is, verduisteren en verdonkeren. De liefde van de wereld doet de mensen met vlees en bloed te rade gaan en, evenals Demas, Christus verlaten, al hebben zij Hem een aanzienlijke tijd openlijk beleden; doch wanneer Christus verschijnt, verdwijnt de heerlijkheid van de wereld, en de mens is tevreden alles te verlaten en het Lam te volgen; dat doet Hem alle dingen schade en drek rekenen, ja, alles verkopen om de Parel te kopen. De inwendige openbaring van Christus maakt het hart krachtdadig los van alle begeerlijkheden en drekgoden. Het doet de mens met Efraïm

uitroepen: "Wat heb ik meer met de afgoden te doen?" Gelijk de sterren verdwijnen als de zon tevoorschijn komt, zo ook verdwijnen de wereld en haar begeerlijkheden, wanneer de Zon der gerechtigheid opgaat en gezien wordt; en gelijk zij van de drekgoden losmaakt, zo verbindt zij het hart krachtdadig aan Zichzelf; ja, die zou zich graag, als hij ze had, met tienduizend harten aan de Heere verbinden. En zo wordt hij vrijgemaakt van met vlees en bloed te rade te gaan.

7. In één woord, de openbaring van Christus verdrijft krachtdadig de dikke wolken van geestelijke duisternis en onkunde, waarmee de ogen van ons verstand dik en zwaar bedekt zijn, waardoor een mens begraven ligt onder het slijk van vlees en bloed, en vooroordelen tegen Christus worden aangekweekt. Van de Joden staat geschreven: "Indien zij de wijsheid Gods gekend hadden, zij zouden de Heere der heerlijkheid niet gekruist hebben;" zo ook mogen wij zeggen: Indien wij Christus kenden, wij zouden niet met Zijn vijanden raadplegen, of met vlees en bloed te rade gaan. Wanneer Christus geopenbaard wordt, dan staat de mens in het licht en hij ziet om hem heen. De openbaring van Christus ontdekt de listigheid van de Satan, de bedrieglijkheid van het hart, en de misleiding van de vleselijk rede, en de sterkten van de satan worden er door terneer geworpen, want: "Hiertoe is de Zoon van God geopenbaard, opdat Hij de werken des duivels verbreken zou." Zo ziet u welke invloed, beide zedelijk en bewijzend, zowel geneeskrachtig als werkdadig, deze openbaring van Christus heeft, om die zonde te voorkomen van met vlees en bloed te rade te gaan, en hoe noodzakelijk een zaligmakend gezicht van Christus is, om dit einde te bereiken.

2° Het tweede middel was, dat hij de raad van vlees en bloed terstond verwierp: "Zo heb ik terstond niet te rade gegaan met vlees en bloed." Dit terstond schijnt de volgende vier dingen in te sluiten:

1. Dat voor deze tijd de richting en de gesteldheid van zijn hart vleselijk was: "Hetgeen uit het vlees geboren is, dat is vlees." Zolang hij in de staat was, dat hij niet was wedergeboren, was hij geheel onder de leiding van vlees en bloed, ook al was hij, naar de gerechtigheid, die in de wet is, onberispelijk, en hoewel hij in het Jodendom toenam boven velen van zijn ouderdom in zijn geslacht. Toch ziet hij nu, dat hij gedurende al die tijd niets was dan een trotse Farizeeër, ja, hij stelt zich onder het getal van degenen, die onwijs, ongehoorzaam, dwalende, menigerlei begeerlijkheden en wellusten dienende, hatelijk en elkaar hatende waren (Tit. 3:3). Toen bekerende genade hem aangreep, toen verstond hij, wat een dwaas hij voor zijn bekering geweest was, en hoezeer hij zich door vleselijk besef en door de vleselijke rede had laten leiden; doch nu, toen Christus in hem geopenbaard was, ging hij niet terstond met vlees en bloed te rade, zoals hij dat tevoren altijd had gedaan.

2. Het sluit in, dat, op de openbaring van Christus, terstond een verandering in hem gewerkt was, van een vleselijke tot een geestelijke gesteldheid; de heerlijkheid des Heeren aanschouwende werd hij onmiddellijk veranderd. Niet zodra wordt iemand door de zon beschenen, of licht en warmte wordt hem door haar stralen medegedeeld; en zo ook: niet zodra wordt Christus zaligmakend geopenbaard, of de ziel wordt verlicht, verwarmd, van gedaante veranderd en geestelijk gemaakt; het nieuwe licht en het zaligmakend gezicht brengen tegelijkertijd een nieuwe hoedanigheid en gesteldheid mee. In orde van de natuur is de openbaring van Christus eerst, doch in orde van tijd, dan is de openbaring niet zodra gegeven of de geestelijke gesteldheid is gewrocht. De Geest der wijsheid en der openbaring in de kennis van Christus toch, gaat in de mens in en brengt genade met Zich.

3. Het sluit in, dat deze geestelijke gesteldheid terstond begon te werken: "Terstond heb ik niet met vlees en bloed te rade gegaan." Hij kreeg niet een nieuwe gesteldheid, om, evenals een slapende hebbelijkheid, stil te liggen, zonder enige levendigheid en werkzaamheid, maar telkens

wanneer hem genade werd ingeplant, wekte hij die op tot een heilige oefening. Ware heiligheid is, in haar beginsel en hebbelijkheid, niet alleen lijdelijk, maar ook dadelijk; en dat zowel inwendig, in de oefening van de genade, als uitwendig, in de verrichting van de plicht. De apostel was haastig, evenals David in dat heilig haasten: (Psalm 119:60) "Ik heb gehaast, en niet vertraagd uw geboden te onderhouden." Zo deed de apostel terstond op zijn verlichting: "Ik heb terstond niet te rade gegaan met vlees en bloed."

4. Het geeft te kennen, dat hij nu in de rechte weg van de plicht was, terwijl hij tevoren een kromme weg bewandelde. Het woord, dat hier door terstond is overgezet, stamt van een ander af, dat recht betekent, en zo is het overgezet in Matth. 3:3: "Maakt zijn paden recht." En het bijwoord van dezelfde natuur is, in Matth. 3:16 (Eng. Vert.) door rechtstreeks overgezet: "Hij klom rechtstreeks op uit het water." Vergelijkt nu het bijvoeglijk naamwoord, dat *recht* betekent en het bijwoord, dat *terstond* of *rechtstreeks* betekent, ik zeg, als u die met elkaar vergelijkt dan kunnen wij het bijwoord in de zin van het bijvoeglijk naamwoord nemen, en er dit uit leren, dat, rechtstreeks te doen wat recht is, is de rechte weg te nemen van het te doen; terwijl uit te stellen wat recht is, en wat terstond behoort gedaan te worden en het niet rechtstreeks te doen, in zoverre een gaan uit de rechte weg is. Hij, die uitstelt het goede te doen, waartoe de Heere hem roept dat te doen, en hij doet het niet rechtstreeks, wandelt niet in de rechte weg van de plicht. Doch Paulus stelde op deze manier niet uit: "Ik heb terstond niet te rade gegaan met vlees en bloed;" hij verwierp rechtstreeks en terstond de raad van vlees en bloed. Zij, die niet met vlees en bloed willen te rade gaan, moesten zorg dragen, dat zij niet met vlees en bloed staan te onderhandelen; want wanneer een mens met de vleeselijk rede begint te overleggen en haar verzoeken niet onmiddellijk verwerpt, loopt hij gevaar van ter zijde afgetrokken te worden. Als het kwaad met de verzoeking gaat onderhandelen wordt men overwonnen; zo ging het Simson en zo handelde David, en zij moesten het afleggen. De val van Petrus ontdekte ook het gevaar van met de verzoeking te onderhandelen; hij ging met vlees en bloed raadplegen, toen hij zijn vertrouwen op zichzelf uitdrukte, zeggende: "Al werden zij ook allen aan U geërgerd, ik zal nimmermeer geërgerd worden". Daarop ging hij in het rechthuis, en zodra hij werd aangevallen spraken vlees en bloed tot hem van vreezen des doods. In zijn te rade gaan met vlees en bloed gaat hij van stap tot stap verder, totdat hij zover wordt overwonnen dat hij met de tijd wordt weggevoerd, dat hij zijn Meester met vervloeking en zweren verloochent. De ingevingen van de vleeselijk rede, van vlees en bloed, moeten bij hun eerste verschijning worden verworpen; de adder moet in de schaal worden verpletterd: de eerste bewegingen van vlees en bloed moeten verfoeid worden, anders loopt men direct gevaar. Zo handelde Paulus hier: "Zo heb ik terstond niet te rade gegaan met vlees en bloed." Tot zover over de betekenis van dit "terstond".

Nu zal ik nog enige uit deze leer voortvloeiende gevolgtrekkingen voorstellen, in dit samengesteld verband. Dat de openbaring van Christus het beste behoedmiddel is tegen dit met vlees en bloed te rade gaan. Zie hieruit:

1. Hoe het komt, dat een wereld van mensen kinderen geheel onder de leiding van vlees en bloed en van de bedorven vleeselijke rede leeft; namelijk, omdat zij vreemdelingen van Christus zijn; Christus werd nooit in hen geopenbaard. Onkunde van Christus ligt aan de wortel van al die onheiligheid en goddeloosheid, waardoor de wereld zo beheerst wordt. Waarom gaat de dronkaard voort in zijn dronkenschap, de hoereerder in zijn hoererij, de huichelaar in zijn huichelarij, en elke goddeloze in zijn goddeloosheid? Wat is de reden van al die laksheid, loszinnigheid en wulpsheid van onze tijd? Wel, het is de onkunde van Christus; Christus heeft Zich in Zijn Persoon en in Zijn ambten nooit in hen geopenbaard; zij zijn uitgeroeid, omdat zij zonder kennis zijn, de god van deze eeuw heeft hun zinnen verblind. Gelijk Christus tot de Sadduceeën zeide: "Gij dwaalt, niet wetende de Schriften": zo zeg ik van de zodanigen, zij

dwalen in beginsel en praktijk, omdat zij Christus niet kennen, noch de heerlijkheid Gods in Hem; want, als zij Zijn heerlijkheid zagen zouden zij veranderd worden.

2. Zie wat de oorzaak is, dat mensen, die een heldere openbaring van het Evangelie hebben, zich nochtans door vlees en bloed laten leiden. Wel, Christus is aan hen, maar niet in hen geopenbaard. Zolang de mensen alleen de uitwendige voorwerpelijke openbaring van Christus aan hen hebben, zonder de inwendige onderwerpelijke openbaring van Christus in hen, heeft al hun kennis en gewone verlichting niet zoveel kracht en vermogen, dat zij worden verlost van hun vleeselijk neiging; het Evangelie komt tot hen alleen in woorden, niet in kracht en in de Heilige Geest. Daarom leven velen onder het Evangelie, die een zekere mate van de kennis van Christus hebben verkregen, en die misschien nooit door de kennis van Christus de besmettingen van de wereldse begeerlijkheden zijn ontvloden; die nooit vrijgemaakt zijn van de macht en de heerschappij van dit kwaad van met vlees en bloed te rade te gaan. Vleselijke gerustheid, vleselijke rede, vleselijk belang, vleselijk vermaak, heersen over hen, en al de vermogens van hun ziel zijn daaraan onderworpen; Christus, Die door Zijn Woord aan hen geopenbaard werd, werd nooit door de Geest in hen geopenbaard: zij rusten in zelfvoldoening zonder de zaligmakende kennis van Christus.

3. Zie hoe het komt, dat zovelen van de ware kinderen Gods in deze tijd, zoveel met vlees en broed te rade gaan, en in de dingen Gods aan de vleeselijk rede toegeven. Het vloeit hieruit voort, namelijk, enerzijds, uit hun gedeeltelijke onkunde van Christus, of de gering mate van kennis, die zij van Hem hebben. Hoewel Christus in hen geopenbaard is, nochtans is het maar zeer duister, en misschien is de indruk, die de eerste openbaring van Christus op hen heeft gemaakt, uitgewist door hun verval, omdat zij hun eerste liefde hebben verlaten, en weinig zijn opgewassen in de kennis en de genade van de Heere en Zaligmaker Jezus Christus; aangezien het opwassen daarin, en helderder ontdekkingen van Zijn heerlijkheid hun sterven aan vlees en bloed zou bevorderen. Het vloeit ook, anderzijds, hieruit voort, dat zij de koers van Paulus niet volgen, in de ingevingen van vlees en bloed terstond te verwerpen; zodra Christus Zich had geopenbaard, verwierp hij terstond daarmee te rade te gaan. Als deze koers niet wordt gevolgd, al zou een mens een zaligmakende openbaring van Christus krijgen, als hij dadelijk daarop met de verzoeker in onderhandeling treedt, en zich met de verzoeking inlaat, is hij in gevaar, evenals in het geval van Petrus, die terstond na een openbaring vlees en bloed, ja, in het kamp van de Satan overliep. Hoewel openbaringen van een veranderende natuur zijn, nochtans, als een kind van God niet wakende blijft, en zeker wordt, nadat Christus aan en in hem geopenbaard is, zullen vlees en bloed hem zeer spoedig op de hielen zitten.

4. Zie hieruit wat de wijze is waarop God een uitverkoren ziel heiligt, en het werk van heiligmaking in de ziel voortzet. Hij handelt aldus: Hij openbaart eerst Christus, en zo, door Zijn heerlijkheid te ontdekken, verandert Hij de ziel. De mens van zijn zonde en ellende overtuigd hebbende, verlicht Hij alsdan zijn verstand in de kennis van Christus, en dit zaligmakend licht buigt de wil en de genegenheden tot de Heere over. De mens, naar het beeld Gods vernieuwd zijnde, wordt bekwaam gemaakt, door middel van meer en meer in de kennis van Christus verlicht te worden, aan de zonde te sterven, de werkingen des lichaams te doden, en Gode te leven, om met Hem, en niet met vlees en bloed te rade te gaan. In onze tegenwoordige tijd ontdekken velen hun onkunde van de wijze, waarop God zielen bekeert, en zondaren heiligt, door hun verheerlijken van de grondstellingen van de zedelijkheid. Zij gaan uit van de veronderstelling, dat het blote prediken van de zedelijke plicht genoegzaam is, om de mensen heilig te maken, doch zij kunnen niet verstaan hoe het mogelijk is, dat de openbaring van Christus, en gedurig over dat onderwerp te spreken, tot dat doel kan worden aangewend. Doch mijn tekst en deze leer toont ons, dat het de openbaring van Christus is, die waarachtige

heiligmaking werkt: "Hij heeft Zijn Zoon in mij geopenbaard;" en dan: "ik heb terstond niet te rade gegaan met vlees en bloed." De kennis van de wet zal het niet doen; de kennis van alle zedelijke stelsels zal het niet doen; maar de inwendige kennis van Christus zal het uitwerken.

5. Zie hieruit de voortreffelijkheid en noodzakelijkheid van de kennis van Christus en van het Evangelie. Toen Paulus maar eenmaal tot deze kennis kwam, rekende hij alle dingen schade, en hij achtte die drek te zijn in vergelijking van de uitnemendheid van die kennis. Hoe noodzakelijk die is blijkt hieruit, dat er zonder haar geen heiligmaking is; buiten die kennis is er geen vrij zijn van vleselijke wegen en overleggingen. Het Evangelie is de openbaring van Christus en Zijn gerechtigheid, en als zodanig is het de kracht Gods tot zaligheid en tot heiligmaking. Het is de organische kracht Gods tot zaligmaking van de zonde, omdat de rechtvaardigheid Gods erin geopenbaard is, namelijk Christus, Die de Heere onze gerechtigheid is, uit geloof tot geloof (Rom. 1:16, 17). Geen wonder, dat vlees en bloed, of mensen die in het vlees zijn, het Evangelie onnodig achten, en niet kunnen verdragen, dat de dienaar van het Evangelie altijd weer over Christus spreekt. De openbaring van Christus toch is de grootste vijand en de geweldigste stormram, om de muren van vlees en bloed neer te werpen: "Want de wapenen van onze krijg zijn niet vleselijk, maar krachtig door God, tot nederwerping der sterkten; omdat wij de overleggingen terneer werpen, en alle hoogte, die zich verheft tegen de kennis Gods, en alle gedachte gevangen leiden tot de gehoorzaamheid van Christus" (2 Kor. 10:4, 5). Vlees en bloed staan het Evangelie en de openbaring van Christus tegen, omdat de mens, zodra Christus is geopenbaard, terstond niet met vlees en bloed te rade gaat.

6. Zie hieruit hoe onkundig de mensen het Evangelie van de genade van God verdenken, dat het losbandigheid aankweekt, en een vijand is van de heiligheid, die de wet vereist, want juist het tegenovergestelde is de waarheid. Die onkunde van Christus en zijn Evangelie is de wortel van alle vleselijkheid, en de zaligmakende kennis van Christus en Zijn Evangelie is de wortel waaruit ware heiligheid en godsvrucht opschieten. Het werk van Paulus was Christus te prediken, zoals wij in onze tekst zien: "Het heeft Gode behaagd Zijn Zoon in mij te openbaren, opdat ik Dezelve door het Evangelie onder de heidenen zou verkondigen". Hij is aan mij geopenbaard, opdat ik Hem aan anderen zou openbaren, en daardoor het instrument zou zijn tot hun bekering en heiligmaking, gelijk ik zelf door dit middel geheilgd ben. De plicht te prediken zonder Christus, is de weg om zedenmeesters te maken: de plicht te prediken voor Christus, en meer dan Christus, en om mensen tot Christus te brengen en ze tot Christenen te maken, is de weg om wettische mensen te maken, en om de wereld in de waan te brengen, dat zij zonder Christus kunnen zalig worden, dat een goed zedelijk leven hen in de hemel zal brengen; doch de ware evangelieprediking is gelegen in Christus te prediken, om de mensen tot de plicht te brengen, in Christus te prediken om hen tot heiligheid te brengen, en zo de plicht te prediken in het prediken van Christus. Zolang toch Christus niet in ons geopenbaard is, is er geen ware heiligheid, geen vrijmaking van met vlees en bloed te rade te gaan.

7. Hieruit kunnen wij zien wat het is, dat meewerkt om een onzuivere bediening in een gemeente te hebben: Christus is niet geopenbaard in allen, die belijden, dat zij Hem onder de heidenen verkondigen, en daarom houden zij nooit op met vlees en bloed te raadplegen. Wat maakt een mens bekwaam tot het werk van de bediening? Hier is de beste bekwaammaking, wanneer Christus tot dit einde in hem geopenbaard is, opdat hij hem onder de heidenen mag prediken. Die God zendt maakt Hij dus bekwaam, naar de mate van de gave van Christus. Doch velen lopen zonder gezonden te zijn: en, gelijk de Atheners een onbekende God dienden, zo prediken zij een onbekende Christus. Dit is een zeer bezwaarlijk werk, waarop weinig voorspoed is te verwachten; want het gemis van de zaligmakende kennis van Christus in hen

legt een grondslag voor dwaling, beide in de leer en in de praktijk, omdat zij het voornaamste behoedmiddel missen tegen het met vlees en bloed te rade gaan.

Sommigen zijn geheel bedorven, omdat zij geheel verstoken zijn van de zaligmakende kennis van Christus, en daarom kunnen de leer, de dienst, de tucht en de regering in hun handen niet lang veilig en vrij van bederf zijn; voornamelijk, als zij door hun gaven, kundigheden, en gezag in de Kerk, daarin grote invloed uitoefenen.

Anderen, hoewel zij ware begenadigden zijn, zijn met bederf besmet en worden met de stroom van vleselijk overleggingen afgevoerd, omdat de zaligmakende kennis, die zij van Christus hebben, zo klein is, dat vlees en bloed het overwicht hebben; of als hun kennis van Christus in zeker opzicht groot is, dan is die nochtans in andere opzichten gebrekkig. Zo was Petrus, bij voorbeeld, hoog verlicht in de kennis van Christus als de Zoon des levenden Gods: een zeer heerlijk fundamenteel geloofsartikel; doch zijn kennis van Christus, als een offerande en een rantsoen, was nochtans gebrekkig en zeer duister; zodat hij het waarlijk waagde Christus te bestraffen, toen Hij van Zijn lijden te Jeruzalem sprak (Matth. 16:22) zeggende: "Heere, zijt U genadig", of: "Heere, dat zij verre van U, dit zal U geenszins geschieden"; waarom Christus hem een duivel noemt, zeggende: "Ga weg achter mij, Satanas, gij zijt Mij een aanstoot; want gij verzint niet de dingen, die Gods zijn, maar die der mensen zijn". Hoewel hij in een opzicht buitengewoon verlicht was in de kennis van Christus, nochtans was hij in een ander opzicht hoogst onkundig, en hierdoor rook hij in dit punt naar vlees en bloed, en ging hij met vleselijk gemakzucht en de vleselijk rede te rade, onder de schijn van ijver voor de veiligheid en eer van zijn Meester. Wij zien dan ook, dat zulk bederf in de gemeente van Christus insluipt, zowel onder goede als kwaden, waarbij men uit persoonlijke eerzucht handelt onder de vlag van ijver voor God. De mensen zullen ijver voor de eer Gods, voor de goede naam van de bediening en de eer van de kerkelijke instellingen voorwenden, en zich onder die schijn scherp en krachtig uitlaten, terwijl nochtans alleen persoonlijke eer, naam en toejuicing onder die dekmantel werkzaam, en onder dat masker verborgen zijn. Zo zochten de discipelen zich, op die plaats, die Christus niet wilde ontvangen, door vuur uit de hemel te wreken. Het scheen, dat zij door ijver voor de eer van hun Meesters werden gedreven, doch persoonlijke eerzucht was hun drijfveer; zij werden niet door de Geest Gods, maar door vlees en bloed geleid. Daarom zeide Christus: "gij weet niet van hoedanige geest gij zijt " (Lukas 9:55).

8. Zie hieruit wat het beste tegengif is tegen het bederf, beide in leraars en in het volk, en wat het beste tegengif is tegen de kracht van de verdorvenheid in elk persoonlijk: het is een van gedaante veranderende openbaring van Christus. Daartoe is een dag van kracht noodzakelijk, waarin Gods sterkte en eer in het heiligdom gezien wordt. Wanneer God Sion opbouwt, zal Hij in Zijn heerlijkheid verschijnen; en er is geen hoop, dat het met dit kwaad beter zal worden, zolang niet de Geest der wijsheid en der openbaring in de kennis van Christus zal worden uitgestort. Daarom moesten wij niet rusten, ja, wij moesten God geen rust geven, totdat het Hem belijft Zijn Geest te zenden: (Jes. 62:6, 7), "O Jeruzalem, Ik heb wachters op uw muren besteld, die gedurig al de dag, en al de nacht niet zullen zwijgen; o u, die des Heeren doet gedenken, laat geen stilzwijgen bij ulieden wezen." En zwijgt niet stil voor Hem, totdat Hij bevestige, en totdat Hij Jeruzalem stelle een lof op aarde. O, roept met de Psalmist: "Zend Uw licht en Uw waarheid"; en met Mozes: "Toon mij nu Uw heerlijkheid"; opdat wij zo, de heerlijkheid des Heeren aanschouwende, naar datzelfde beeld mogen veranderd worden; en dat een ieder van ons, elk voor zichzelf, het Paulus mag kunnen nazeggen: "Het heeft Gode behaagd Zijn Zoon in mij te openbaren; zo heb ik terstond niet te rade gegaan met vlees en bloed."